

CO PÍŠÍ JINDE

S potěšením jsme na našem knižním trhu zaznamenali nový přírůstek – českou mutaci slavného zeměpisného časopisu National Geographic, která začala vycházet od října tohoto roku. V listopadovém čísle nás zaujal článek **Světová velkoměsta** od **Erlý Zwingleové**. Snahou autorky bylo zjistit, jak se dnes lidé vyrovnávají s ohromným růstem měst, neboť do roku 2030 bude šedesát procent světové populace žít ve městech. Předseda Pražského institutu pro globální rozvoj měst Marc Weiss říká, že města jsou základními stavebními prvky prosperity. Průmyslové a obchodní činnosti uskutečňované v městských oblastech přinášejí většinu zemí 50 až 80 procent jejich HDP. Ve srovnání s venkovem jsou městské problémy menší. I když dnes kvalita života ve velkých městech může být různá, odborníci se shodují, že v budoucnu bude kvalita života lidí určována kvalitou měst.

Pokud dnes označujeme za megalopoli město, ve kterém žije více než 10 milionů obyvatel, zvýší se jejich počet do roku 2015 na 21 (v roce 1995 jich bylo 14). Stejně tak se změní pořadí největších - na první místě zůstane pravděpodobně Tokio a budou následovat hlavně města zemí třetího světa – Dháka, Bombaj, Sao Paulo, Dillí.

O vyhlídkách měst však jen počty jejich obyvatel mnoho nevypovídají. Prob-

lémy měst jsou většinou spojeny se slabými a neúčinnými městskými správami.

Erla Zwingleová se za svojí reportáží mezi obyvatele velkoměst vydala do brazilského Sao Paula, thajského Města andělů Bangkoku, nigérijského Lagosu a indického Haidarábádu.

Zajímavé reportáže z těchto měst vypovídají především o každodenním životě jejich obyvatel, jejich výhrách i problémech, které musejí na své cestě k městům budoucnosti řešit.

Článek je doplněn řadou poutavých fotografií a mapou světa zachycující počty městských aglomerací s pěti až deseti miliony obyvatel v roce 2015.

[NATIONAL GEOGRAPHIC, LISTOPAD 2002]

Snaha zásadním způsobem přiblížit výkon veřejné správy a poskytování veřejných služeb obyvatelům - jejich potřebám, zájmům a prioritám je hlavním tématem článku **Veřejná správa musí sloužit potřebám obyvatel** autorů **Pavla Ryšánka** a **Vladimíra Votápka**.

Nezbytnost výše uvedených změn si uvědomila i česká vláda a zahrnula zvyšování kvality veřejné správy a služeb do programu Národní politiky podpory jakosti. Zavádění principů kvalitního řízení by se mělo týkat všech stupňů veřejné správy - od vlády až po obecní úřady

a všechny organizace využívající alespoň zčásti veřejné prostředky pro poskytování služeb občanům. Byla poskytnuta řada finančních grantů projektům z oblasti kvality ve veřejné správě (např. projekt zavedení systému řízení jakosti na Městských úřadech Česká Lípa a Vsetín). Na úrovni ústřední správy je v gesci Ministerstva vnitra ČR za podpory PHARE a s pomocí finských expertů řešen projekt Modernizace ústřední státní správy. Jednotliví ministři vlády mají za úkol zpracovat a předložit návrhy věcných záměrů zákonů upravujících standardy veřejných služeb v odpovídajících resortech.

Autoři článku dále popisují devět základních kritérií hodnocení modelu Společného hodnotícího rámce CAF. Tento model umožní organizacím zamyslet se nad kvalitou jejich práce, identifikovat silné a slabé stránky vlastní činnosti, srovnat jejich výsledky s jinými organizacemi v Evropě a při opakovaném hodnocení si ověřit míru zlepšování služeb obyvatelstvu.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 6. 11. 2002]

Lidové noviny uveřejnily začátkem prosince postoj ministra pro místní rozvoj **Pavla Němce** k ožehavé otázce současného fungování trhu s byty. Z článku nazvaného **Konec nemravného bydlení** jsme si dovolili některé pasáže přímo ocitovat:

„Nájemné je integrální a neoddělitelnou součástí bytové politiky. Jako ministr odpovědný za bytovou politiku jsem proto navrhl řešení, jehož cílem je současný, dlouhodobě pokrivený stav postupně napravit. Navrhuji postupně několikaleté a kontrolované narovnávání deformovaných cen tak, aby se v budoucnu za „stejně zboží“ platila i stejná cena. Aby se za byt téže kvality, velikosti a v téže lokalitě platilo stejně. Jsem si dobře vědom, že každá náprava cen je sociálně citlivou záležitostí. Tyto důsledky však je povinen, jak to jasně konstatoval Ústavní soud a jak to také řeší všechny vyspělé státy, na „svých bedrech“ nést veřejný sektor - tedy stát, popř. kraje a obce.“

„Náprava právních deformací je, vedle nápravy těch cenových, nezbytnou podmínkou vzniku skutečně fungujícího trhu s byty. Jako člen vlády odpovědný za bydlení mám povinnost navrhnout kroky, které povedou k fungujícímu trhu s byty a nezpůsobí sociální kolaps. Tento ambiciózní cíl je, přestože mnozí pochybují, řešitelný - já vím jak, vím proč a vím jakými nástroji.“

[LIDOVÉ NOVINY, 5. 12. 2002]

Na závěr jsme pro vás připravili výběr několika zajímavých knih, týkající se umění a architektonických památek. V prvé řadě bychom vás rádi upozornili na knihu **Karla Kuči Atlas památek – Česká republika**. V článku **Petra Zidka Vše o pamětihodnostech** najdeme základní informace o tomto velkolepém atlasu, zahrnujícím třináct tisíc památek Čech, Moravy i Slezska. Rozsáhlý atlas obsahuje nejen obsažné údaje o památkách, ale především jejich fotografie, plány městských center, soupisy památek na Seznamu světového dědictví UNESCO, národních kulturních památek a památek, jejichž interiéry jsou přístupné, rejstříky podle místa a autora stavby a přehled základní literatury. Atlas obsahuje i památky venkovské lidové architektury, kde přináší fotografie a informace o stavbách, které v žádné jiné literatuře nenajdeme.

[LIDOVÉ NOVINY, 30. 11. 2002; KAREL KUČA: ATLAS PAMÁTEK . ČESKÝ REPUBLIKA, 1. DÍL, A – N, 2. DÍL O – Ž. NAKLADATELSTVÍ BASET, PRAHA 2002]

V článku nazvaném **Spisovatel Ackroyd popsal Londýn jako labyrint** vás krátko seznámíme s esejí o metropoli britských ostrovů. Peter Ackroyd sice čerpal základní materiály ke své knize z toho, co o Londýně již před ním napsali jiní, zároveň ale použil nový prvek, dávající všem faktům neobvyklý jednotící tvar – svérázný životopis. Londýn

je totiž pro Ackroyda především živým organismem a tak čtenáři nezbyvá nic jiného, než se vzdát systematické pouti prostorem a časem a londýnskou historií a jeho uličkami se může jen bezcílně toulat.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 5. 12. 2002; PETER ACKROYD: LONDÝN. NAKLADATELSTVÍ BB ART, PRAHA 2002]

Tři výpravné knihy učí, jak lépe porozumět umění – v tomto příspěvku jeho autor **Ivan Matějka** upozorňuje na právě vydané tituly. Prvním z nich je dvanáctý díl populární řady Pijoanových **Dějin umění**, který přibližuje nejnovější dění na výtvarné scéně. Autory jsou čeští odborníci v oblasti výtvarného umění. V deseti kapitolách se pokoušejí postihnout nejsoučasnější tendence a směry, projevy umění posledních třiceti let.

Druhým titulem je publikace **Svět umění**, která objasňuje čtenáři smysl všech prvků, jimiž na diváka umělecké dílo působí, ukazuje jednotlivé výtvarné techniky, shrnuje dějiny umění od paleolitu až k postmoderně a prezentuje ve fotografiích na čtyři stovky nejvýznamnějších maleb, plastik a architektonických děl. Posledním titulem je kniha anglické restaurátorky a historičky umění Helen de Borchgraveové **Cesty křesťanského umění**. Autorka prochází nejslavnějšími kostely, katedrálami a galeriemi, aby objasnila význam jednotlivých témat nábožensky laděných děl.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 25. 11. 2002; DÉJINY UMĚNÍ 12, KNIŽNÍ KLUB/BALIOS 2002; SVĚT UMĚNÍ. UMĚLCI, SMĚRY A SLOHY, KNIŽNÍ KLUB/BALIOS 2002; HELEN DE BORCHGAVE – CESTY KŘESŤANSKÉHO UMĚNÍ – KNIŽNÍ KLUB/BALIOS 2002]

Z MONITORINGU TISKU MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Vzhled nového domu stavební úřady příliš ovlivnit nemohou (ek)

Na konkrétním příkladu obce z Kladenska se článek zamýšlí nad problémem konkrétního naplňování územního plánu obce a problémy, které by v obci řešil schválený regulační plán. Vypracovaný a schválený regulační plán však většinou obcí chybí a tak šance stavebního úřadu ovlivnit vzhled stavby je pak minimální.

[MF DNES, KLADENSKO, 11. 10. 2002]

Kraj chce přilákat více turistů Zdeňka Hřebáčková

Článek informuje o konferenci cestovního ruchu, která proběhla v říjnu v Mikulově

a kterou pořádal Jihomoravský kraj ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj. Byla zde představena strategie rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje, byly zde podány informace o zpracovávaném turistickém programu po stopách dávných kultur, který využívá světově unikátní archeologická naleziště v Dolních Věstonicích a u Mušova. Jako negativum vidí zástupci Jihomoravského kraje absenci pilotních projektů v této oblasti, které by se ucházely o podporu ze strukturálních fondů EU.

[ROVNOST, 19. 10. 2002]

Ceny pojistného domů a bytů podstatně vzrostou

Informace rubriky Peníze o chystaných změnách cen pojistného domů a bytů. Po letošních ničivých záplavách připravují pojišťovny zvýšení cen pojistek nejen u nově sjednaných smluv, ale i úpravy stávajících. V záplavových lokalitách lze očekávat několikanásobné navýšení sazeb.

[MF DNES, 22. 10. 2002]

Bydlet v globálním městě

Teodor Marjanovič

Článek informuje o nizozemské studii využití prostoru a o územně plánovacích dokumentech, které se v současné době uvádějí v Nizozemí do praxe.

[RESPEKT, 21. 10. 2002]

Čekání na návrat hospodářů

Josef Greš

Zajímavý rozhovor s Miroslavem Bašem o tragickém osudu venkova a jeho obnově.

[Respekt, 21. 10. 2002]

Kriminalita snižuje příjmy z cestovního ruchu

Hana Vorlíčková

Informace o analýze, kterou vypracovala Česká centrála cestovního ruchu. Příjmy z cestovního ruchu by mohly stoupnout na dvojnásobek, pokud by se odstranily nedostatky, které nejvíce vadí zahraničním turistům. Článek uvádí vybraná kritéria, která snižují zájem turistů o ČR (kriminalita, vietnamská tržiště, stereotypní programy cestovních kanceláří, nedostatek veřejných WC, špatný stav vlakových nádraží, přístup revizorů MHD, otevírací doba hradů, zámků a jiných pamětihodností, špatné dopravní značení, potíže se získáváním víz, nedostatečná propagace ČR v zahraničí).

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 2. 12. 2002]

-tb-